

Međunarodna klasifikacija bolesti i povreda u stomatologiji

Z. RAJIĆ i M. KRSNIK

Na 19 zasjedanju Skupštine Svjetske zdravstvene organizacije i naša se zemlja obvezala, da će u narednom razdoblju od 10 godina primjenjivati Osmu reviziju statističke klasifikacije bolesti, povreda i uzroka smrti, koja je stupila na snagu 1. siječnja 1968. godine.

U našoj se zemlji ta klasifikacija primjenjuje ne samo u cjelokupnoj bolničkoj službi, nego i u još daljnjih šest izvanbolničkih zdravstvenih službi odnosno djelatnosti.

To su službe: opće medicine, zaštite zdravlja radnika, zaštite žena, zaštite djece, zatim školske djece i omladine i dispanzeri za kožno-venerična oboljenja.

U izvanbolničkoj stomatološkoj službi, iako su detaljno razrađeni, za sada se ne primjenjuju, osim kad se ova oboljenja pojave u bolničkim ustanovama.

Smatramo, da je ipak uputno na jednom mjestu dati pregledan prikaz i stomatološke klasifikacije.

Na ovo su nas ponukali sve češći međunarodni kontakti, razmjene stručnjaka, kongresi i slično te sve veća upotreba strane literature, u kojoj sve zemlje članice Svjetske zdravstvene organizacije objavljuju prikupljene podatke prema jedinstvenom principu, pridržavajući se prihvaćenih klasifikacija i grupacija bolesti i povreda, kao i želja da se ostvari mogućnost međunarodne usporedbe.

Budući da Savezna komisija za vitalnu i zdravstvenu statistiku predviđa izmjenu dosadašnjeg načina prikupljanja i evidencije podataka, te izvještavanja, uz ostale i za našu djelatnost, trebat će iskoristiti

ovu mogućnost za širu primjenu Osme revidirane klasifikacije i u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zubi.

Poglavlje IX

BOLESTI USNE ŠUPLJINE, PLJUVAČNIH ŽLIJEZDA I ČELIUSTI (520—529)

- 520 POREMEĆAJ U RAZVOJU I IZBIJANJU ZUBA
- 520.0 ANODONTIA
Hipodontija, Oligodontija. Isključuju se: Zubi koji nedostaju sa abnormalnom prazninom (524.3)
- 520.1 PREKOBROJNI ZUBI¹
Meziodens, Paramolarni, Distomolarni (četvrti molarni)
Isključuju se: Prekobrajni zubi koji izazivaju gomilanje (524.3)
- 520.2 ABNORMALNOST U VELIČINI I OBLIKU Sraščivanje zuba; Spajanje zuba; Udvajanje zuba; Dentom (zub u zubu); Dens invaginatus (iskrivljeni zub); Makrodoncija; Mikrodoncija; Molarizacija premolara; Okluzioni tuberkul; Klinasti zubi; Premolarizacija očajnika; Sjekutići u obliku lopate; Prekobrajni korijeni (zuba); Sjekutići u obliku slova T; Taurodontizam; Tuberkulum anomale Carabelli; Tuberkulum paramolarni
- 520.3 ISTAČKANI, PJEGAVI, ŠARENI ZUBI
Fluorosis dentalis; Pjegavost, istačkanost zubne cakline (endemično) (neendemično); Mrlje cakline uslijed nedostatka fluora

* Napomena: U tekstu se pojavljuju izvjesne kratice koje označavaju prirodu povrede:

E = eksterni (vanjski) faktor

N = prirodni (naturalni) faktor

NS = nije označeno (nespecificirano, neoznačeno)

Y = dopunska klasifikacija

Y ispred broja kratice za dopunsku klasifikaciju prijema u bolnicu i posjeta odjelima za vanjske bolesnike, klinikama, liječnicima opće prakse itd. koji se ne mogu šifrirati glavnom šifrom, ili zato što nije navedena dijagnoza koja se može klasificirati, ili zato što osobe nisu bolesne.

- 520.4 HIPOPLAZIJA GLEDI
Nenasljedna nedovršena amelogeneza (segmentarna); Aplazija i hipoplazija cementa; Kalcifikacija dentina; Dilaceracija zuba; Turnerova hipoplazija zuba
Isključuje se: Hačinsonovi sjekutići i modri (crni) molari kod urođenog sifilisa (090.5); Istačkani, pjegavi zubi (520.3)
- 520.5 HEREDITARNI (NASLJEDNI) POREMEĆAJ U STRUKTURI ZUBA NEOZNAČEN NA DRUGOM MJESTU
Amelogeneza; Dentinogeneza; Odontogeneza; nedovršena (imperpekt)
- 520.6 POREMEĆAJI U IZBIJANJU ZUBI
Zubi: uglavljeni, nabijeni, matalni, neonatalni, postoje od početka; Izbijanje zuba: kasno, prerano
Isključuju se: Utisnuti (sabijeni) zubi sa nenormalnim položajem ili nenormalnim položajem susjednih zuba (524.3)
- 520.7 ZUBNI SINDROM
- 520.9 DRUGI I NEOZNAČENO
Boja zuba se mijenja za vrijeme njihovog formiranja
- 521 BOLESTI ČVRSTOG TKIVA ZUBA
- 521.0 ZUBNI KARIJES
Karijes: cementa, dentina (akutni) (kronični), cakline (akutni) (kronični) (incipijentni-početni), lezije zuba u obliku bijelih tačaka
- 521.1 ISTROŠENOST ZUBA
Okluzalna; Interproksimalna
- 521.2 ABRAZIJA (STRUGANJE, IZRAVNAVANJE)
Abrazija zuba: sredstvom za čišćenje zuba, habitualna (profesionalna), Ritual zuba
- 521.3 EROZIJA ZUBA
Erozija zuba: idiopatska, profesionalna
- 521.4 RESORPCIJA ZUBA
Interni granulom pulpe; Resorpcija zuba (eksterna) (interna)
- 521.5 HIPERCEMENTOZA
Cementna hiperplazija
- 521.6 ANKILOZA ZUBA
- 521.7 POSTERUPTIVNE PROMJENE U BOJI
Mrlje na zubima: nastale zbog metala (bakra, srebra), nastale zbog krvarenja pulpe
Isključuju se: nagomilavanje (naslage) na zubima (523.6)
- 521.8 SJAJNA (UGLAČANA) CAKLINA
- 521.9 DRUGO I NEOZNAČENO
- 522 BOLESTI PULPE I PERIAPIKALNOG TKIVA
- 522.0 PULPITIS
Pulpalni: apsces, polip; Pulpitis: akutni (gnojni) kronični (hiperplastični) (ulcerativni)
- 522.1 NEKROZA PULPE
Gangrena pulpe
- 522.2 DEGENERACIJA PULPE
Kalcifikacija pulpe; Kamen pulpe; Sitni zubi
- 522.3 ABNORMALNO FORMIRANJE TVRDOG TKIVA U PULPI
Sekundarni ili nepravilni dentin
- 522.4 AKUTNI APIKALNI PERIODONTITIS
- 522.5 PERIAPIKALNI APSCES
Dentalni apsces; Dento-alveolarni apsces
- 522.6 KRONIČNI APIKALNI PERIODONTITIS
Apikalni ili periapikalni granulom; Apikalni periodontitis NS
- 522.7 FISTULA NASTALA USLIJED PERIAPIKALNIH LEZIJA
Dentalna fistula NS; Periapikalni apsces sa sinusom (alveolarni)
- 522.8 RADIKULARNA CISTA
Cista: apikalna (periodontalna), periapikalna
- 522.9 DRUGO I NEOZNAČENO
- 523 PERIODONTALNE BOLESTI
- 523.0 AKUTNI GINGIVITIS
Katarni gingivitis
Isključuje se: Vincentov gingivitis (101), herpetički gingivo-stomatitis (054)
- 523.1 KRONIČNI GINGIVITIS
gingivitis (kronični), deskvamativni, hiperplastični, prosti rubni, ulcerativni, Gingivitis NS
- 523.2 GINGIVNA RECESIJA
Gingivna recesija (generalizirana) (lokalizirana)
- 523.3 AKUTNI PERIODONTITIS
Paradentalni apsces, Periodontalni apsces
- 523.4 KRONIČNI PERIODONTITIS
Periodontitis: kronični, NS, složeni, prosti
- 523.5 PARADENTOZA
- 523.6 IZRASLINE NA ZUBIMA
Zubni kamenac, subgingivni, supragingivni; Meke naslage na zubima (zelene, crne, narandžaste, od duhana)
- 523.9 DRUGO I NEOZNAČENO
Gingivno: povećanje NS, fibromatoza; Traumatska okluzija
- 524 DENTO - FACIJALNE ANOMALIJE UKLJUČUJUĆI MALOKLUZIJU
- 524.0 VEĆE ANOMALIJE U VELIČINI VILICE
Hiperplazija, Hipoplazija: mandibularna, maksilarna; Makrognatizam (maksilarni) (mandibularni); Mikrognatizam (maksilarni) (mandibularni)

- 524.1 ANOMALIJE U ODNOSU VILICE I BAZE LUBANJE
Asimetrija vilice; Prognatizam (mandibularni) (maksilarni); Mikrognatizam (mandibularni) (maksilarni)
- 524.2 ANOMALIJE U ODNOSU ZUBNOG LUKA SVODA
Duboki zagriz; Distookluzija; Meziookluzija; Zagriz kad gornji zubi prelaze preko donjih (pretjerano), horizontalni, vertikalni; Otvoreni zagriz (anteriorni) (posteriori); Prognatija; Posteriorni unakrsni zagriz; Posteriorna jezična okluzija mandibularnih zuba
- 524.3 ANOMALIJE U POLOŽAJU ZUBA
Razmaknutost; Zbijenost; Okretanje; Premještanje (pomicanje); Ispremetanost; Sabijeni (zabijeni) ili uglavljeni zubi sa abnormalnim položajem susjednih zuba
- 524.4 MALOKLUZIJA, NEOZNAČENA
- 524.5 DENTO-FACIJALNE ANOMALIJE
Abnormalno zatvaranje vilice; Nepravilna okluzija nastala uslijed: abnormalnog gutanja, sisanja jezika, usne ili prsta, disanja na usta
- 524.9 DRUGO I NEOZNAČENO
- 525 DRUGA OBOLJENJA I STANJA ZUBA I POTPORNIH TKIVA
- 525.0 STEČENI NEDOSTATAK ZUBA
Isključuju se: zubi koji nedostaju i koji prouzrokuju nepravilnu okluziju (524.3)
- 525.1 ATROFIJA BEZUBOG ALVEOLARNOG GREBENA
- 525.9 DRUGI I NEOZNAČENI
Hipertrofija alveolarnog grebena; Nepravilni alveolarni proces
- 526 BOLESTI ČELJUSTI
- 526.0 RAZVOJNE DENTALNE CISTE
Isključuju se: radikularna cista (522.8)
Cista: dentigerозна, dentalna erupcija, dentalna primordialna
- 526.1 FISURALNE CISTE
Cista: globulo-maksilarna, srednje-nepčana, nosnonepčana
- 526.2 DRUGE CISTE
Cista čeljusti: NS, aneurizamske, hemoragička, traumatska
- 526.3 REPARATIVNI GRANULOM VELIKIH ČELIJA
- 526.4 ZAPALJIVA STANJA
Osteitis; Osteomijelitis; Periostitis čeljusti (akutni, kronični, gnojni)
- 526.5 ALVEOLITIS
Alveolarni osteitis, Suhe duplje
- 526.9 DRUGI I NEOZNAČENI
Herubizam, Ekzostoza čeljusti, Torus mandibularis, Torus palatinus, Jednostrana kondilarna hiperplazija mandibule
- 527 BOLESTI PLJUVAČNIH ŽLIJEZDA
- 527.0 ATROFIJA
- 527.1 HIPERTROFIJA
- 527.2 STIALOADENITIS
Isključuje se: epidemički parotitis (072); uveoparotidna groznica (135)
- 527.3 APSCES
- 527.4 FISTULA
- 527.5 SIALOLITIJAZA
Kalkus (kamen pljuvačnih žlijezda ili kanala); Kamen; Sijalodoholitijaza
- 527.6 MUKOCELA
Retencijska mukozna cista pljuvačne žlijezde; Ranula
- 527.7 POREMEĆAJ PLJUVAČNE SEKRECIJE
Ptializam; Kserostomija
- 527.8 SIJALOZA
Benigna limfo-epitelijska lezija pljuvačne žlijezde; Mikulizova bolest
- 527.9 DRUGO I NEOZNAČENO
Stenoza; Suženje pljuvačnog kanala
- 528 BOLESTI MEKOG TKIVA USTA ISKLJUČUJUĆI DESNI I JEZIK
- 528.0 STOMATITIS
Stomatitis: NS; kataralni, ulcerativni, vezikularni
Isključuje se: Stomatitis: aftozni (528.2), fuzospirohetalni (101), gangrenozni (528.1), herpetički (054)
- 528.1 VODENI RAK USTA
Gangrenozni stomatitis; Noma
- 528.2 ORALNA AFTOZNA ULCERACIJA
Aftozni stomatitis; Bednarova afta; Razjed; Nekrotički povratni periadenitis sluzokože; Povratni aftozni ulkus
- 528.3 UPALA STANIČNOG TKIVA I APSCES
Upala staničnog tkiva usne šupljine (dna); Usna fistula
- 528.4 CISTE
Nosno-alveolarna cista; Nosno-labijalna cista
- 528.5 BOLESTI USANA
Angularna heilozna; Upala usana
- 528.6 LEUKOPLAKIJA USNE SLUZOKOŽE
Isključuje se: Leukokeratoza nepca izazvana nikotinom (528.7); leukoplakija jezika (529.7)

- 528.7 DRUGI POREMEĆAJI KERATINIZACIJE
Eritroplakija usne sluznice; Leukoedem usta; Leukokeratoza nepca izazvana nikotinom
Isključuju se: svi poremećaji na jeziku (529.7)
- 528.8 ORALNA FIBROZA SUBMUKOZE
- 528.9 DRUGO I NEOZNAČENO
Bolna usta od umjetnih proteza; Inflamatorna hiperplazija sluznice usta; Gnojni granulom sluznice usta; Ulkus (traumatski) sluznice usta
- 529 BOLESTI JEZIKA I DRUGA OBOLJENJA USNE ŠUPLJINE
- 529.0 UPALA JEZIKA
Apsces jezika; Ulceracija (traumatska) jezika
- 529.1 GEOGRAFSKI JEZIK
Upala jezika: areata eksfolijativa, benigno migratorno
- 529.2 ROMBOIDNA UPALA JEZIKA SREDIŠNJA
- 529.3 HIPETROFIJA JEZIČNIH PAPILA
Crn dlakav jezik; Obložen jezik; Hipertrofija listastih papila; Crni resičavi jezik
- 529.5 NABORANI JEZIK
Napukli jezik; Izbrazdani jezik; Skrotalni jezik
- 529.6 GLOSODINIJA
Glosopirosis; Bolni jezik
- 529.7 LEUKOPLAKIJA JEZIKA I DRUGI POREMEĆAJI KERATINIZACIJE
Eritroplazija jezika
- 529.9 DRUGO I NEOZNAČENO
Reckavost jezika; Uvećanje jezika; Hipertrofija jezika

MALIGNNE NEOPLAZME USNE ŠUPLJINE

(140—149)

- 140 MALIGNNE NEOPLAZME USNE
Uključuju se: frenulum labii, sluzokoža usne (unutrašnja)
Isključuju se: maligna neoplazma usne kože (172.0, 173.0)
- 140.0 GORNJA USNA
- 140.1 DONJA USNA
- 140.2 OBADVIJE USNE
Usne NS
- 140.9 USNA NEOZNAČENA
Komisura usne; Usna NS; Usna sluzokoža NS
- 141 MALIGNNA NEOPLAZMA JEZIKA
- 141.0 BAZA JEZIKA

- 141.1 DORZALNA POVRŠINA JEZIKA
Foramen-cekum jezika; Papile: filiformne, lingvalne NS, valate
- 141.2 RUB I VRH JEZIKA
Papile (lingvalne): folijate, fungiformne, lentikularne
- 141.3 VENTRALNA POVRŠINA JEZIKA
Frenulum linguae
Isključuje se: neoplazma koja istovremeno zahvaća ventralnu površinu jezika i dno usne šupljine (144)
- 141.9 NEOZNAČENOG DIJELA
Rak jezika
- 142 MALIGNNE NEOPLAZME PLJUVAČNE ŽLIJEZDE
Uključuju se pljuvačne žlijezde i kanali
- 142.0 PAROTIDNA ŽLIJEZDA
- 142.8 DRUGE OZNAČENE PLJUVAČNE ŽLIJEZDE
Subgingivne žlijezde; Submaksilarne žlijezde
- 142.9 NEOZNAČENE PLJUVAČNE ŽLIJEZDE
- 143 MALIGNNE NEOPLAZME DESNI
Uključuju se: alveola (nastavak ili greben), gingiva (alveolarna, marginalna), interdentalne papile
- 143.0 GORNJE DESNI
- 143.1 DONJE DESNI
- 143.2 DESNI NEOZNAČENE
- 144 MALIGNNE NEOPLAZME DNA USNE ŠUPLJINE
- 145 MALIGNNE NEOPLAZME DRUGIH I NEOZNAČENIH DIJELOVA USNE ŠUPLJINE
- 145.0 SLUZNICA BUKALNA
Bukalna: komisura, forniks (donji i gornji); Obraz, unutrašnja strana; Retromolarni prostor; Vestibulum usne šupljine
- 145.1 NEPCE (TVRDO I MEKO)
- 145.8 DRUGI OZNAČENI DIJELOVI
- 145.9 NEOZNAČENI DIO
Usna šupljina NS

PRIJELOMI KOSTIJU GLAVE

- N802. PRELOM KOSTIJU LICA
- N802.0 MANDIBULE, ZATVOREN
- N802.3 MANDIBULE, OTVOREN
- N802.4 DRUGO, ZATVOREN
Lična kost; Orbita; Palatum; Maksila; Gornja čeljust (kost); Zigomatočke kosti
- N802.5 DRUGO, OTVORENO
- N802.9 KASNIJE POSLJEDICE, BILO KOJE KOSTI LICA

BOLESTI ŽIVACA I PERIFERNIH GANGLIJA

- 350 PARALIZA FACIJALISA
Bellova uzetost ili paraliza, neuralgija ili neuritis
- 351 NEURALGIJA TRIGEMINUSA

VIRUSNA OBOLJENJA

- 054 HERPES SIMPLEKS
Labijalni

SPIROHETNA OBOLJENJA

- 101 PLAUT-VINCENTOVA ANGINA
Nekrotični ulcerozni stomatitis; Spirohetni stomatitis; Vincentov: gingivitis, infekcija (bilo koje lokalizacije); Rovovska usta

MIKOZE

- 112 MONILIAZA
Stomatitis: mikotični, parazitični. Infekcija (bilo koje lokalizacije) koju uzrokuju: Candida albicans; Oidium albicans, Oidomikoza, Kandidijaza

BENIGNE NEOPLAZME

- 210 BENIGNE NEOPLAZME USNE ŠUPLJINE I FARINKSA
Uključuju se: ciste: čeljusti (526), mekog tkiva usana (528)
- 210.0 USNE
Usna (donja, gornja, obadvije); Komisura usne; Sluzokoža usne
Isključuju se: koža usne (216)
- 210.1 JEZIK
- 210.2 PLJUVAČNA ŽLIJEZDA
Parotidna, sublingvalna, submaksilarna žlijezda i kanal
- 210.3 DNO USNE ŠUPLJINE
- 210.4 DRUGI I NEOZNAČENI DIJELOVI USTA
Usna šupljina, sluzokoža usta, desni (gornje i donje); Nepce (tvrdo i meko); Epulis; Odontom

BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA

- 727 ANKILOZA ZGLOBA
Uključuje se: fibrozna i koštana ankiloza zgloba

DISLOKACIJE BEZ PRIJELOMA

- N830 DISLOKACIJA-ISČAŠENJE ČELJUSTI
Čeljust (hrskavica i meniskus); Mandibula; Donja čeljust temporomandibularni zglob

LACERACIJE I OTVORENE RANE GLAVE

- 873.7 DRUGI DIJELOVI LICA BEZ NAPOMENE O KOMPLIKACIJI
Obraz; Obrve; Lice; NS; Više lokalizacija; Desni; čeljusti; Usta; Nepce; Jezik; Zub (slomljen)

KONTUZIJE I PRIGNJEČENJA S NEPOVRIJEDE-NOM POVRŠINOM KOŽE

- N920 KONTUZIJE LICA
Lica, Desni; Usne; Čeljusnog zgloba

OPEKOTINE

- N941 OPEKOTINE OGRANIČENE NA LICE
Desni; Usna; Usta (bilo koji dio)

PREGLEDI BEZ NAZNAČENIH DIJAGNOZA

- Y10 SISTEMATSKI PREGLED
Opći medicinski pregled, zbog socijalnog osiguranja, rutinski, školski, istraživački
- Y30 NAMJEŠTANJE PROTETSKIH NAPRAVA
Zubne proteze, oko, ruka itd
- Y44 DRUGE PROFILAKTIČKE PROCEDURE
Davanje u profilaktičke svrhe kemoterapeutskih preparata (fluor)

KONGENITALNE ANOMALIJE

- 749 RASCIJEPLJENO NEPCE I RASCIJEPLJENA USNA
- 749.0 RASCIJEPLJENO NEPCE
Nepce (potpuno ili nepotpuno); Resica (uvula); Fisura nepca; Palatoshizis
- 749.1 RASCIJEPLJENA USNA
Heiloshizis; Kongenitalna fizura usne; Rascijepljenost obraza; Zečja usta (kompletna ili nekompletna); Labium leporinum
- 749.2 RASCIJEPLJENO NEPCE UZ RASCIJEP-LJENU USNU

750 DRUGE KONGENITALNE
ANOMALIJE GORNJEG
DIGESTIVNOG TRAKTA

750.0 ANOMALIJE JEZIKA

Nepostojanje jezika; Aglosija; Ankiloglosija; Kongenitalna: adhezija jezika, hipertrofija jezika; Dvostruki jezik; Fizura jezika; Hipoplazija jezika; Makro-

glosija; Pričvršćenost jezika; Trolisni jezik; Nepravilan položaj jezika (spušten jezik)

750.8 DRUGE ANOMALIJE DIGESTIVNOG
TRAKTA

Nepostojanje: pljuvačnih žlijezda; Atrezija pljuvačnog kanala; Visoki luk nepca